

ASKON (Pyörän ja Puuteollisuuden) ALUEEN TULIPALO 11.5.1980

Oli Äitienpäivä toukokuun toinen sunnuntai 1980 kun tulin kesämökiltä Mikkelistä kotiini Metsämaalle Huuhkajantie 4, huomasin olohuoneen ikkunasta etäällä horisontissa paksun savupilven noin klo 20.

Katsoin puhelinluettelon karttasivuilta mieleeni tulleen ajatuksen, ettei vain työpaikkani ole tulella, koska savu tuli sieltä suunnasta. Kartta ositti suoraan Askon tehtaille, siitä paikasta hyppäsin polkupyörän selkään ja poljin minkä jäsenistä irtosi, kohti Askoa. Tullessani lähelle rataa totesin että tulipalohan se siellä roihusi täydessä kauheudessaan, juoksin poliisivartioiden läpi ilmoittaen että olen tämän työpisteen yksi vastuuhenkilöistä ja pääsin aivan lähietäisyydelle, oli monta paloyksikköä myös lähikunnista ja paloletkut vuotivat ehkä enempi ympäristöön kuin palopesäkkeisiin vettä ja kastuin itsekin siirrellessä letkuja eri kohtiin.

Olin juuri varastoinut kahdenviikon ajan päivittäin kymmeniä kuivausvaunullisia oksatonta läpisahattua 32 mm paksua mäntysahatavaraa joista oli tarkoitus kuivata erikoishuonekaluihin osia. Mäntylautaa oli kaikkiaan 480 m³ ja kaikki oli ehtinyt kevätpäivinä kuivaa tapuleissa sopivasti karrelle ja näin ollen oli otollista materiaalia tulelle. Lisäksi paloi Gran-Bassam 50 mm paksua mahonkia 157 m³, makorea n.50 m³ ja Mansson pähkinää 50 mm 75 m³ sekä muuta jalopuuta pieniä eriä, kyllä tuli isot n. 1,5 m korkeat tuhkakasat, mikäli ne olisivat olleet kuutin pinossa olisi sitä riittänyt 780 m pitkäksi jonoksi.

Askolla oli iso Valmet 8000 kg nostava ulkotrukki, jolla puutavara olisi ollut helppo siirtää nykyisen pesukonetehtaan alueelle, mutta palokunta esti siirrot, peläten tulen riistäytymistä käsistä. Kyllähän tuo tuli ryöstäytyikin käsistä kun kaikki paloi alueelta ja mukana paloi viiden omakotitalon katot lähietäisyydessä.

Sotilaat kantoivat isoja määriä arkistoituja asiakirjoja turvaan koulutusrakennuksesta kovalla kiireellä.

Palo sai alkunsa poliisin mukaan lähellä Vihdinkadun rautatien alikulkusiltaa sijainneesta kuljetinnosturihallista jossa säilytettiin pahvirullia ja pukkisähkötolppien varaan oli asennettu rautainen

I-palkki leveys n. 30 cm, korkeus n. 60 cm, pituus n. 25 m, palkki sijaitsi n. 10 m korkeudessa ja siinä oli

10-tonnin kuljetinnosturi, siinä vaiheessa kun tolpat paloivat poikki putosi nosturi juoksukiskoineen alas pahoin kuumuudesta I-palkki vääntyneenä. Tuli sai vallan suuresta kipinästateesta, jotka nousivat melkein sadan metrin korkeuteen ja se oli sitten menoa, oli onni kun palomiehet poistuivat nosturihallista 30 s ennen palkin putoamista ja onnettomuudesta selvittiin ilman henkilövahinkoja.

Pyörän ja Puun alueella Vihdinkadulla sijaitsi seuraavat Askon rakennukset kuljetinnosturihalli, varsinainen Pyörä ja Puuteollisuus Oy:n 2-kerroksinen tehdasrakennus jossa suoritettiin erilaisia tehtaan sisäisiä koulutuksia henkilöstölle, kauempana lähellä rataa radansuuntaisesti (suunnitellulle kerrostaloalueelle) sijaitsi puutavarakuivaamo johon mahtui neljä kuivaamovaunullista eli n. 16 m³ puutavaraa jota kuivattiin kerralla 3-4 viikkoa, kuivaamossa lämpö oli korkeimmillaan n. +95 C° ja kuivauslämpö saatiin aikaan 2,4 kw sähkömoottoreilla.

Kaikki rakennukset ja puutavarat paloivat täydellisesti tuhoutuen.

Poliisitutkimuksissa pidätettiin kouvolaalainen mieshenkilö, joka sittemmin vapautettiin syyttömänä.

Polkupyörä oli jäänyt mahdolliselta sytyttäjältä kuljetinnosturihalliin. Syyllistä ei saatu koskaan kiinni, joten sytymissyö oli, tahallaan sytytetty ja sitäkin aprikoiitiin, oliko asia järjestetty Askon osalta paikan siistimiseksi, otappahan siitäkin sitten selvää?

Tulipalossa tuhoutui myös työntekijöiden henkilökohtaisia tavaroita, jotka vakuutusyhtiö korvasi.